

nok ingen Deel af Landet, der er saa uheldig stillet som Thyland og Mors og Lemvig og de øvrige Kjøbstæder deroppe; der er saaledes derfra til Aalborg og Viborg 10 Meil i lige Rente, og saa skal man endda et Par Gange over Vandet, og det er altsaa forbundet med særdeles Befordringer at faae Eleverne sendte saa lang Vej hen. Dertil kommer jo, at det, som ønskes fra Staten, er særdeles lidt, idet baade Kommunen og Amtsraadet jo have viist, at de ville arbejde med egne Kræfter; de tvivle kun om, at disse egne Kræfter ere tilstrækkelige, og udbede sig derfor denne ikke store Hjælp, hvorpaa der er andraget i Lovforslaget. Det forekommer mig saaledes, at Thinget bør understøtte Forslaget.

Fischer: Jeg skal ogsaa tillade mig at understøtte det foreliggende Forslag og kun i al Korthed henvende et Spørgsmaal til den høitærede Cultusminister, hvis han vil gaae ind paa Egen i det Hele, nemlig det, om det ikke skulde være hensigtsmæssigt for de Realskoler, som Staten understøtter, at anordne deels en Control og deels en almindelig Skoleplan. Hvad angaaer det sidste Punkt, da veed jeg, at det tidligere er bragt under Forhandling i Ministeriet, at der skulde være en almindelig Plan for Skolevæsenet, og det forekommer mig, at en Control med, hvad der lærtes, ogsaa kunde være passende.

Kirke- og Underviisningsministeren: Det Spørgsmaal, der blev rettet til mig, forekommer mig ikke at staae i nogen saadan nær Forbindelse med det foreliggende Lovforslag, at det kan udøve nogen Indflydelse derpaa; jeg troer derfor, at det ikke nu er det rette Øieblik til at besvare det, hvormod der jo ved senere Forhandlinger vil blive Leilighed dertil. Hvad angaaer Lovforslaget, som jo kun er blevet anbefalet af de Rigsdagsmænd, der have udtalt sig derom, da skal jeg ikke i Realiteten eller med Hensyn til dets Indhold udtale mig derimod. Der er jo her ved Spørgsmaal om Anvendelsen af et vist Beløb til en Realskole. Hvorfra dette Beløb skal tages, er ikke udtryffeligt anført i Lovforslaget; imidlertid tør jeg vel antage som ikke

usandsynligt, at der vil blive Spørgsmaal om, at det kunde tages f. Ex. fra Sorø Academies Overflud. Det er jo en Tante, som ikke alene meget hyppigt fremtræder, navnlig ved Spørgsmaal om Understøttelse af Realunderviisningen, hvor det jo ogsaa har en ganske naturlig og god Grund at staae paa. Jeg vil heller ikke finde, at der, hvor der kun var Tale om et saadant bestemt Beløb, kunde være nogen Betænkelse i saa Henseende, naturligviis under den Forudsætning, som jeg, efter hvad der er udtalt, saavel af Forslagsstilleren som af Andre, anseer for givet, og som jeg ogsaa selv har tænkt mig, at der virkelig for den omhandlede Deel af Landet kan siges at være en særegen og paastrængende Trang til en saadan høiere Skole, hvilket jo forøvrigt vises i Gjærningen ved, at de vedkommende Communer selv ville give et forholdsviis ikke ubetydeligt Bidrag dertil.

Der kan altsaa kun blive Spørgsmaal om, hvorvidt i Formen en anden Vej skulde være at foretrække, t. Ex., som antydet af den ærede Forslagsstiller, ved Optagelsen af en saadan Bestemmelse i Finantsloven. Imidlertid har den ærede Rigsdagsmand jo selv meent, at det i en høi Grad vilde svække Betydningen af den Indflydelse, som Vedtagelsen af en Bestemmelse som den foreslaaede vilde kunne haveovre paa Stedet selv, dersom den kun fik en saadan Skikkelse, og jeg vil heller ikke nægte, at der kan være Spørgsmaal om at knytte visse Bestemmelser til hvad der allerede er optaget i Lovforslaget. — Det forekommer mig, at den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Sde Valgkreds (Nimestad) saaledes berørte et Punkt, som der dog maatte være Opfordring til at tage under Overveelse, hvilket lettest og fuldstændigst kunde skee, naar det fremtræder i Lovsform. Da nu desuden engang Lovsbegrebet hos os er saaledes, at det kan anvendes paa de meest enkeltstaaende Foranstaltninger, og da noget Lignende jo allerede er gaaet igennem, hvor der var Spørgsmaal om Tilskud til andre Skoler, som deels Fredericia, deels Slagelse og Kolding, saa vil der vel neppe være nogen Betænkelse derved i dette Tilfælde. Jeg vil derfor indskrænke mig til denne Udtalelse, idet jeg forudsætter, at der, dersom dette Lov-